دائىملاشقان يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش ۋە ئىقتىساد، جەمئىيەت تەرەققىياتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ئالغا سىلجىتايلى

يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتقا تۆرىكە بولۇشنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش سەپىرى

ۋاڭسەن كوچىسىدا پۈتۈلگەن قېرىنداشلارنىڭ قەلبداشلىق يېڭى ھېكايىسى

«ئالتىنى مۇقىملاشتۇرۇش» «ئالتىگە كاپالەتلىك قىلىش»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىرىنچى سېپىدە كۆرگەن ـ ئاڭلىغانلىرىمىز ①

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرلىرىمىز پەرىزات ئابدۇل، جوۋ پېڭ، سۇ شۆەنمىڭ

9 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى سائەت 20دىن 38 مىنۇت ئۆتكەندە، مۇختەر ئابدۇرۇسۇل بىلەن تۇغقىنى لوۋ جيەنبو ۋاڭسەن كوچىسىدىكى «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسىغا كىرىپ كەلدى. «كۆرۈشمىگىلى خېلى ۋاقىت بولدى، ئۆيدىكىلەرنى ئېلىپ بىللە تاماق يەپ، كېيىنكى قەدەمدىكى تىجارەت پىلانىنى مەسلىھەتلىشىۋالايلى» دېدى مۇختەر.

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ قىزىل كۆۋرۈك كوچا باشقارمىسى قىزىل كۆۋرۈك مەھەللىسىدىكى ۋاڭسەن كوچىسى يىراق ـ يېقىنغا داڭقى چىققان «قەلبلەرنى تۇتاشتۇرۇش كوچىسى.» بۇ، 100 يىللىق كونا كوچىدا مۇنداق بىر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى داستانى تارقالغان: چىڭ سۇلالىسىنىڭ ئاخىرى، تيەنجىنلىك سودىگەر ۋاڭ فۇسەي ئاقسۇدا بىر ئۇيغۇر ئوغۇل بالىنى بېقىۋېلىپ، ئىسمىنى ۋاڭ سەنگە ئۆزگەرتكەن. ۋاڭ سەن بېقىۋالغان دادىسىغا ئەگىشىپ تىجارەت ـ سودا ۋە جۇڭيى تېبابىتى ئۆگەنگەن، چوڭ بولغاندىن كېيىن ئاقسۇدا بىر بازار قۇرغان، كىشىلەر ئۇنى ۋاڭسەن كوچىسى دەپ ئاتىغان.

بۈگۈنكى كۈندە، ۋاڭسەن روھى ئاقسۇ شەھىرىدە كەڭ ئەۋج ئالدى، سىجىل قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» پائالىيىتى نۇرغۇن «يېڭى ۋاڭ سەن»لەرنى بارلىققا كەلتۈردى، مۇختەر بىلەن لوۋ جيەنبو دەل شۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر جۈپلەر.

«ئۇ ۋاڭسەن كوچىسىدا بىر جۇڭيى تېبابىتى ئامبۇلاتورىيەسى ئاچقان بولۇپ، دائىم دۇكىنىمدا تەشۋىقات قوللانمىسى باستۇراتتى، كېلىپ ـ كېتىپ يۈرۈپ بىز دوست بولۇپ قالدۇق» دېدى لوۋ جيەنبو. 2017 ـ يىلى 8 ـ ئايدا، مۇختەر بىلەن لوۋ جيەنبو قوشماقلىشىپ تۇغقان بولۇش پائالىيىتىدە تۇغقان بولۇپ، ئاۋام مەبلەغ چىقىرىش شەكلىدە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسى ئېچىشنى مەسلىھەتلەشتى.

2018 ـ يىلى 1 ـ ئايدا، يەتتە مىللەتتىن تەركىب تاپقان 88 پايچەك پاي قوشقان «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسى تىجارەت باشلىدى. «دەسلەپتە، بىز ئەتراپىمىزدىكى ئۇرۇق ـ تۇغقان، دوست ـ بۇرادەرلەردىن باشلاپ، ئاشخانىنىڭ ھەمكارلىشىپ تىجارەت قىلىش ئەندىزىسىنى تەشۋىق قىلدۇق، ئاشخانا پايدىسىنىڭ 5%ىنى ئىشلىتىپ قىيىنچىلىقى بار ئائىلىگە ياردەم بېرىشنى پىلانلىدۇق، بۇنىڭدا ئۆز ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق ‹ۋاڭ سەن روھى›غا ۋارىسلىق قىلىشنى ئويلاشتۇق.» مۇختەر پەخىرلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى: «مېھمانلار بىزنىڭ ‹مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش› ئاشخانىمىزدا غىزالانسا، ئالدى بىلەن ئىككىنچى قەۋەتتىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۆرگەزمە زالىغا چىقىپ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھېكايىلىرى بىلەن تونۇشۇپ، ئاندىن بىرىنچى قەۋەتكە چۈشۈپ تاماق يەيدۇ».

2019 ـ يىلى، ئاشخانا 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل چىقىرىپ قىيىنچىلىقى بار ئائىمىغا ياردەم بەردى. كېيىن يەنە پايچەكلار مەسلىھەتلىشىش ئارقىلىق، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسىنى تيەنجىندە ئېچىشنى قارار قىلدى.

9 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى، لوۋ جيەنبو (سولدا) مۇختەر ئابدۇرۇسۇل بىلەن «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسىدا تىجارەت پىلانىنى كېڭەشمەكتە.

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز جوۋ پېڭ فوتوسى

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش» ئاشخانىسىنىڭ نۇرغۇن پايچەكى ئىچىدىكى مەخمەت توختى دېگەن كىشى ۋاڭ سەننىڭ نەۋرىسى ئىدى، ئۇنىڭ يەنە بىر ئىسمى ۋاڭ ۋېيخەن بولۇپ، دادىسى ۋاڭ شىيىڭ ئۇنىڭ جەمەت ئەنئەنىسىنى مەڭگۈ ئەستە ساقلاپ، ئۆز كەچۈرمىشى ۋە ھەققىي تەسىراتى ئارقىلىق، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھېكايىسىنى ياخشى سۆزلەپ، ئاكتىپ كۈچ تارقىتىشنى ئۈمىد قىلغان.

«مېنىڭ ئېچكىرى رايونلاردىكى شىنجاڭ تولۇق ئوتتۇرا سىنىپىدا ئوقۇۋاتقان قىزىم دائىم ساۋاقداشلىرىغا ۋاڭ فۇسەي بىلەن ۋاڭ سەننىڭ ھېكايىسىنى سۆزلەپ بېرىدىكەن، مەن تۇغقىنىم جاۋ چىڭ بىلەن كىچىك ئوغلۇمغا ۋاڭ خەنچىڭ دەپ ئىسىم قويدۇق. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى گۈللىرىنىڭ ئۈزاققىچە پورەكلەپ ئېچىلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن» دېدى مەخمەت توختى.

كونا قىياپەت يېڭىلاندى! ئىلگىرىكى كىچىك بازاردىن بۈگۈنكى كۈندىكى مەدەنىيەت، ئۆرپ ـ ئادەت خاس مەززىلىك تائاملار بىر گەۋدە قىلىنغان خاس مەدەنىيەت ساياھەت كۆرسىلۇق ماركىسىغىچە، بۇ، 100 يىللىق كونا كوچىدىكى ئوخشاش بولمىغان مىللەتتىن بولغان سودىگەرلەر ئارىسىدىمۇ كۆڭۈللەر يېقىنلىشىپ، مېھىر ـ مۇھەببەت قويۇقلاشتى، بۇ كوچا ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تۆرىكە بولۇش بىلەن بىللە، يەنە ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئوبرازىنى نامايان قىلىدىغان يارقىن نام كارتىسىغا ئايلاندى.

قىزىل كۆۋرۈك كوچا باشقارمىسى پارتىيە خىزمىتى كومىتېتىنىڭ شۇجىسى چەي لىن پەخىرلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى: «نۆۋەتتە، ۋاڭسەن كوچىسى يەتتە نۆۋەت قوشماقلىشىپ تۇغقانلىشىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، 197 سودىگەرنىڭ ئۆز تۇغقىنى بار بولدى. ئۇلار ئۆزئارا مەدەنىيەت ئۆگىنىپ، سودىدا ئۆزئارا ھەمكارلىشىپ، تۇرمۇشتا ئۆزئارا ياردەم بېرىپ، ئۆزئارا ماھارەت ئۆگىنىپ، قېرىنداشلاردەك ئىناق ئۆتىدىغان چوڭ ئائىلىنى بەرپا قىلدى. بۇ كىشىلەر قەلبىنى تېخىمۇ ياخشى مۇجەسسەملەپ، ئاممىنىڭ ئېرىشىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشتە ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئوينىدى».

بۇ يىل يۇقۇم مەزگىلىدە، ۋاڭسەن كوچىسىدىكى سودىگەر جاۋ بىن مەھەللىگە 13 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى نۆۋەتچىلىك قاراۋۇلخانىسى ھەدىيە قىلدى، بىرىنچى ۋاقىتتا ئاقسۇ شەھىرىنىڭ يۇقۇمدىن مۇداپىئەلىنىش بىرىنچى سېپىگە 60 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ماسكا ۋە تۇرمۇش ماددىي ئەشيالىرىنى ئىئانە قىلدى؛ ئابلەمت مەمەت شىنجاڭغا تۇغقانلىرىغا يۆلىنىش، دوستلىرىغا تايىنىش ئۈچۈن كەلگەن مۇ رۇڭگۇاڭنى ئىش ئورنى ۋە تۇرالغۇ بىلەن تەمىنلىدى...

ۋاڭسەن كوچىسىدا، ئاقسۇ شەھىرىدە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىپ بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك بولۇش ھېكايىلىرى ناھايىتى كۆپ. «بىز ۋاڭ سەنگە ئوخشاش ھەر مىللەت دوستلار بىلەن سىرداشىپ، ئىناق ئۆتۈپ، بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك يېقىن بولۇپ، يېڭى دەۋردىكى ‹ۋاڭ سەن›لەردىن بولۇشىمىز كېرەك.» مۇختەرنىڭ سۆزى ھەممە سودىگەرنىڭ قەلب سادادىسىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ.

««قېرىنداشلار بىر نىيەتتە بولسا، ھەرقانداق ئىش ۋۇجۇدقا چىقىدۇ.› ۋاڭسەن كوچىسىدىن ئىبارەت بۇ ‹نام كارتىسى›نىڭ تۆرتكىسىدە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىشلىرى مۇشكۈل ۋەزىپىسىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرىدىغان كۆپلىگەن يېڭى دەۋردىكى ‹ۋاڭ سەن›لەر ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق جەمئىيەت ئىناقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، شۇ جاينىڭ ئىقتىساد، جەمئىيىتىنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىغا تۆرتكە بولدى» دېدى چەي لىن.

كاملجان ئالىم: «چوڭ سىناق»تا ياش بىر ئەۋلادلارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقىنى نامايان قىلدى

بىرىنچى سەپتە يۇقۇمغا تاقابىل تۇرغان قەھرىمانلار شەجەرىسى

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرلىرىمىز سۇ لۇپېڭ، رېن خۇا

9 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن، ئاپتونوم رايوننىڭ يېڭى تىپتىكى تاجىسمان ۋىرۇسلۇق ئۆپكە ياللۇغىنى تېببىي قۇتقۇزۇش ـ داۋالاش بويىچە بېكىتىلگەن دوختۇرخانىنىڭ پەرۋىش ۋەزىپىسىگە ياردەم بېرىش ۋەزىپىسى تاماملىنىپ، دەم ئېلىش ـ تەرتىپكە سېلىش ئاخىرلاشتى، خوتەن ۋىلايەتلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر مەخسۇس دوختۇرخانىسىنىڭ سېستراسى كاملجان ئالىم سەپداشلىرى بىلەن ئۆيگە قايتىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلانغا چىقتى. «پارتىيە ۋە خەلق ئېھتىياجلىق بولغان ۋاقىتتا، مەن چوقۇم پۈتۈن كۈچۈم بىلەن ئاتلىنىمەن» دېدى 23 ياشلىق كاملجان ئىككى قېتىملىق يۇقۇمغا تاقابىل تۇرۇشنىڭ بىرىنچى سېپىدىكى قۇتقۇزۇش ـ داۋالاش كەچۈرمىشلىرىنى ئەسلەپ قەتئىيلىك بىلەن.

«مەن تىزىملىتىمەن!» 2 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى سەھەردە، خوتەن ۋىلايەتلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر مەخسۇس دوختۇرخانىسى خۇبېيغا ياردەم بېرىش سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئاچقاندا، كاملجان بىرىنچى بولۇپ بۇ سۆزنى قىلدى. گەرچە پەقەت بىر يىللىقلا پەرۋىش تەجرىبىسى بولسىمۇ، لېكىن بۇ ئۇنىڭ «چاقىرغاندا جەزمەن جەڭگە ئاتلىنىش» ئىرادىسىنى توسۇپ قالالمىدى. ئۇ ئەترەتتىكى يېشى ئەڭ كىچىك سېسترا بولۇش سۈپىتى بىلەن، يېتەرسىزلىكلىرىگە توغرا قاراپ، ئەمەلىي جەڭدە ئاكتىپ ئۆگىنىپ، ئۆزىنى تولۇقلىدى.

ۋۇخەن مەدەنىيەت يىغىن ـ كۆرگەزمە مەركىزى فاڭساڭ دوختۇرخانىسىدا، ھەر كۈنى كاملجان ھەربىر ئاغرىقنىڭ كېسەللىك ئەھۋالىنى تەپسىلىي كۆزىتىپ خاتىرىلىدى، ئاغرىقلارنى داۋالاشتا ئىشلىتىدىغان دورىلارنى تەكشۈردى، ئۇلارغا تۇرمۇش بۇيۇملىرىنى تارقىتىپ بەردى. شۇنداق بولۇپلا قالماي، ئەر سېسترا بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۇ ماددىي ئەشيالارنى، ئۈسكۈنىلەرنى يۆتكەش، تازىلىق قىلىش، ساپ سۇ ئالماشتۇرۇش قاتارلىق جىسمانىي خىزمەتلەرنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۈستىگە ئالدى. كاملجان دائىم ئالدىراشلا يۈرەتتى، كۆپچىلىك ئۇنى «چېپىپ يۈرىدىغان ئاق كىيىملىك» دەپ يېقىملىق چاقىراتتى.

ئېپىدىسى ياخشى بولغاچقا، كاملجان خۇبېيغا ياردەم بېرىش بىرىنچى سېپىدە پارتىيەگە كىردى. 7 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، ئۈرۈمچىدە تۇيۇقسىز يۇقۇم يۈز بەرگەندە، ئۇ يەنە بىر قېتىم جەڭگە قاتنىشىشنى ئىلتىماس قىلىپ، بېكىتىلگەن دوختۇرخانىنىڭ ICU ئاغرىقلار رايونىغا كىرىپ، پەرۋىش قىلىشقا قاتناشتى.

«خۇبېيغا ياردەمگە بارغان ئاشۇ كۈنلەردە مەن قىممەتلىك تەجرىبىلەرنى توپلىدىم، بۇ قېتىم ICUغا كىرگەندە تەمتىرەپ قالمىدىم.» كاملجان مۇنداق دېدى: ھەربىر قېتىم قىلالايدىغان، ئۆزى تاماق يېيەلەيدىغان كېسىلى يېنىك ئاغرىقلارغا ئوخشىمايدىغىنى، خەتەرلىك ئېغىر ئاغرىقلارنىڭ كۆپىنچىسى ئۆزىنىڭ ھاجەتتىدىن چىقالمايدۇ. ھەر كۈنى مېنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپەم ئاغرىقلارنى ئۆرۈش، دۈمبىسىنى سۈرتۈش، تاماق يېگۈزۈش، چوڭ ـ كىچىك تەرەت قىلدۇرۇش. گەرچە ئازراق ھېرىپ چارچىسىمۇ، ئەمما ئاغرىقنىڭ ھوشىغا كېلىپ، كارىۋاتتىن چۈشۈپ ماڭغانلىقىنى كۆرگەندە كاملجاننىڭ قەلبى خۇشاللىققا تولاتتى.

كاملجان پەرۋىش قىلغان ئاغرىقلار ئىچىدە 70 ياشتىن ئاشقان بىر ئاغرىق ئۇنىڭ دىققىتىنى تارتتى. «بوۋاي دوختۇرخانىغا يېڭى كىرگەندە ھېچكىمنىڭ گېپىنى ئاڭلىمايتتى، ئۆزى كارىۋاتتىن چۈشەلمەيتتى، داۋالاشقا ماسلاشمايتتى.» كاملجان ئۇنىڭ بىلەن تەڭتۇش كىشى سۈپىتىدە پاراڭلاشتى. ئەسلىدە، بوۋاي يېڭى تىپتىكى تاجىسمان ۋىرۇسنى يۇقتۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن چۈشىنەلمىگەچكە، كۆڭلىدە ۋەھىمە پەيدا بولغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە دوختۇر ـ سېسترالار ئۇچىسىغا قېلىن مۇداپىئە كىيىمى كىيىۋالغاچقا، ئۇلارنىڭ چىرايىنى ئېنىق كۆرەلمەي تېخىمۇ جىددىيلەشكەن.

كېسەلگە قاراپ دورا بېرىلدى، كاملجان ئالدى بىلەن ئاغرىققا يېڭى تىپتىكى تاجىسمان ۋىرۇس بىلىملىرىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇنىڭغا بىر قىسىم خەتەرلىك ئېغىر ئاغرىقلارنىڭ داۋالاشقا ئاكتىپ ماسلاشقاندىن كېيىن ساقىيىپ دوختۇرخانىدىن چىققانلىقىنى ئېيتتى، يەنە ئۇنىڭغا مۇداپىئە كىيىمىنىڭ رولىنى چۈشەندۈردى. كاملجاننىڭ ئۆز ئائىلىسىدىكىلەردەك كۆڭۈل بۆلۈشى بىلەن ئاغرىق كۆڭلىدىكى سۆزلىرىنى ئېيتىپ، دوختۇر ـ سېسترالارنىڭ داۋالىشىغا ئاكتىپ ماسلاشتى. كاملجاننىڭ قارىشىچە، ئاغرىقنى پەرۋىش قىلىشتا، كەسپىي سەۋىيە ئىنتايىن مۇھىم، ئاغرىق بىلەن پىكىر ئالماشتۇرۇشنى ئۆگىنىشمۇ ئىنتايىن مۇھىم ئىكەن، «ئاغرىقنىڭ روھىي ھالىتى ياخشى بولۇپ، ماسلىشىش دەرىجىسى قانچە يۇقىرى بولسا، داۋالاش ئۈنۈمىمۇ شۇنچە ياخشى بولىدۇ».

«90 ـ يىللاردا تۇغۇلغانلار»دىن بولۇش سۈپىتى بىلەن كاملجان ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ياش بىر ئەۋلادلارنىڭ جاپادىن قورقمايدىغان، قىيىنچىلىقتىن قورقمايدىغان، قۇربان بېرىشتىن قورقمايدىغان مەسئۇلىيىتى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى نامايان قىلىپ، مەملىكەت بويىچە يېڭى تىپتىكى تاجىسمان ۋىرۇسلۇق ئۆپكە ياللۇغى يۇقۇمىغا تاقابىل تۇرۇشتىكى ئىلغار شەخس دېگەن نامغا ئېرىشتى.

«بۇ مۇكاپات ھەربىر جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرگەن كىشىگە مەنسۇپ، مەن پەقەت بىر تېببىي خىزمەتچى قىلىشقا تېگىشلىك ئىشنىلا قىلدىم. مەن داۋاملىق تىرىشىپ، ئەسلىي مەقسەت ۋە بۇرچنى ئەستە چىڭ ساقلاپ، تېخىمۇ كۆپ ئاغرىققا ياخشى مۇلازىمەت قىلىمەن» دېدى كاملجان.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

پارتىيە 18 ـ قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەدبىر ـ ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كەمتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاپ، ئاجىز تۇرلەرنى كۈچەيتىپ، قاتناش قۇرۇلۇشىغا مىسلىسىز زور مەبلەغ سالدى. بۈگۈنكى شىنجاڭدا، ئاپتوموبىللار ئۈزلۈكسىز ئۆتۈشۈپ تۇرىدۇ، پويىزلار ئۇچقاندەك قاتنايدۇ، ئايروپىلانلار يىراقلارغا ئۇچۇپ تۇرىدۇ، ئىلگىرىكى بېكىنمە جاي ھازىر يىپەك يولى ئىقتىساد بەلبېغىدىكى قاتناش تۈگۈنى مەركىزىگە ئايلاندى.

دېھقان ـ چارۋىچىلار «سىرتقا چىقساق يول بار، پۈتمىزنى ئالساقلا ئاپتوموبىلغا چىقالايمىز»

9 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى، يەكەن ناھىيەسىنىڭ شىمالىي شەھەر ئەتراپى يولۇچىلار بېكىتىدە، يولۇچىلار ئاپتوموبىلى شوپۇرى ئوبۇل مەمەت ئاپتوموبىلىنىڭ ئالدى ئەينىكىنى ئەستايىدىللىق بىلەن سۈرتۈۋاتاتتى. بۇ چاغدا، تاغارچى بازىرى چەك ـ چەك لەڭگەر كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى نۇرئەخمەت تۇنىياز ئاپتوموبىلغا چىقتى، ئۇ ناھىيە بازىرىغا بېرىپ ئىش بېجىرىپ، چۈشتىن كېيىن كەنتكە قايتىپ كېلەتتى.

چەك ـ چەك لەڭگەر كەنتى ناھىيە بازىرىغا 20 كىلومېتىر كېلەتتى، نۇرئەخمەتنىڭ ئېيتىشىچە، ئىلگىرى ناھىيە بازىرىغا بېرىش ئۈچۈن، ئېشەك ھارۋىسى ياكى موتوسىكلىت بىلەن ئاۋۋال بازارغا بېرىپ، ئاندىن يولۇچىلار ئاپتوموبىلىغا ئولتۇرۇپ ناھىيە بازىرىغا بېرىشقا توغرا كېلەتتىكەن. كەنت بىلەن بازارنىڭ ئارىلىقى توققۇز كىلومېتىر بولۇپ، ئىلگىرى توپا يول ئىكەن، يول بويى سىلكىنىپ، بازارغا كەلگەندە ئۇستىباشلىرى توپا ـ چاڭ بولۇپ كېتەتتىكەن. «ناھىيە بازىرىغا بارغاندا ئۈستىباشلىرىمىزنى توپا بېسىپ كەتكەچكە، بىرىنچى بولۇپ قىلىدىغان ئىشىمىز سۇ تېپىپ يۈزىمىزنى يۇيۇش بولاتتى» دېدى ئۇ.

2017 ـ يىلدىن كېيىن، كەنتكىچە ئاسفالت يول ياسالدى، نۇرئەخمەت كەنتتىلا يولۇچىلار ئاپتوموبىلىغا ئولتۇرۇپ ناھىيە بازىرىغا بارالايدىغان بولدى.

2 ـ قېتىملىق مەركەز شىنجاڭ خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا، باش شۇجى شى جىنپىڭ مۇنداق كۆرسەتتى: «شىنجاڭنىڭ تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تېز تەرەققىياتىغا قەتئىي تەۋرەنمەي تۆرتكە بولۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە تەرەققىياتنى خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاشتا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يەرلىككە نەپ يەتكۈزۈشتە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىتتىپاقلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ھەر مىللەت ئاممىغا پارتىيەنىڭ غەمخورلۇقى ۋە ۋەتەن چوڭ ئائىلىسىنىڭ ئىللىقلىقىنى ھەقىقىي ھېس قىلدۇرۇش كېرەك».

2014 ـ يىلدىن 2019 ـ يىلغىچە، ئاپتونوم رايونىمىز تاشيول قاتنىشىغا 397 مىليارد 300 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىشنى تاماملىدى، بۇ 1949 ـ يىلدىن 2013 ـ يىلغىچە تاشيولغا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 1.53 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ، قاتناش ترانسپورت ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلىپ، تاشيول تورى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى، دەرىجە قۇرۇلمىسى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىنىپ، قاپلاش دائىرىسى تەدرىجىي كېڭەيدى.

2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ تاشيول قاتنىشى ئومۇمىي مۇساپىسى 194 مىڭ كىلومېتىرغا يېتىپ، 2014 ـ يىلدىكىدىن 18 مىڭ كىلومېتىردىن كۆپرەك ئاشتى. تاشيولدا قاتناش باشلاش ئومۇمىي مۇساپىسىدە، يېزا تاشيوللىرىدا قاتناش باشلانغان ئومۇمىي مۇساپە 133 مىڭ 100 كىلومېتىر (بىكتۇەننى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ) بولۇپ، پۈتۈن شىنجاڭ بويىچە شارائىتى ھازىرلانغان ئىشتاتلىق كەنتلەرنىڭ ھەممىسىگە قاتنىلاشتۇرۇلغان يول تۇتاشتۇرۇلدى ۋە يولۇچىلار ئاپتوموبىلى قاتنايدىغان بولدى.

نۇرئەخمەت ئائىلىسىنىڭ تۇرمۇشىمۇ بارغانسېرى ياخشىلاندى، ئۇ ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ موتوسىكلىت، ئۈچ چاقلىق توكسىكلىت سېتىۋالدى. كەنتتە شەخسىي ئاپتوموبىللار كۆپەيدى، ھازىر ناھىيە بازىرىغا بېرىشتا، نۆۋەتچى ئاپتوموبىل بولۇپلا قالماي، يەنە قوشنىلارنىڭ شەخسىي ئاپتوموبىلغا ئولتۇرسىمۇ بولىدىغان بولدى.

«سىرتقا چىقساق يول بار، پۈتمىزنى ئالساقلا ئاپتوموبىلغا چىقالايمىز. ھازىرقى تۇرمۇشىمىز ھەقىقەتەن بەختلىك» دېدى نۇرئەخمەت.

شەھەرلەر تېخىمۇ «يېقىن»لاشتى، شىنجاڭ «كىچىك»لەشتى

9 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئۈرۈمچى ۋوگزالىنىڭ پويىز كۈتۈش زالى ئادەم بىلەن لىق تولغانىدى.

پويىزنىڭ قوزغىلىشىغا تېخى ۋاقىت بار ئىدى، غۇلجا شەھىرىگە بارىدىغان لىۋ يۇ يان تېلېفونىنى قولىغا ئېلىپ كۆرۈشكە باشلىدى. «ھازىر ‹فۇشىڭ› ناملىق پويىز بەش سائەتتىلا غۇلجا شەھىرىگە يېتىپ بارىدۇ، بىردەمدىلا ئۆيگە بارالايمىز» دېدى ئۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ تۆمۈريول تەرەققىياتىنىڭ تېزلىشىشىگە ئەگىشىپ، شىنجاڭ ئىچىدە تۇنجى قېتىم قاتنىغان پويىزغا ئولتۇرۇش تەسىراتى كۆرۈنەرلىك ئاشتى، يۈرۈش ۋاقتى زور دەرىجىدە قىسقاردى.

2014 ـ يىلىدىن كېيىن، لەنجوۋ ـ شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريولى، قاراماي ـ چۆچەك تۆمۈريولى، بورتالا ئوبلاستى تارماق تۆمۈريولى قاتارلىق تۆمۈريوللاردا ئارقا ـ ئارقىدىن قاتناش باشلىنىپ تىجارەت باشلاندى، نۆۋەتتە، شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ تىجارەتكە كىرىشتۈرۈلۈش مۇساپىسى 6839 كىلومېتىرچە بولۇپ، 2014 ـ يىلدىكىدىن 1000 كىلومېتىردىن ئارتۇق ئېشىپ، پويىز قاتنىغان دائىرە پۈتۈن شىنجاڭنىڭ كۆپ قىسىم ناھىيە، شەھەرلىرىنى قاپلىدى.

قاتناش ـ يېتىپ بېرىش ئاساسىدا پويىزنىڭ يۈرۈش سۈرئىتى تېزلەشتى، شىنجاڭ تۆمۈريول تارماقلىرى ھەر يىلى پويىزنىڭ يۈرۈش خەرىتىسىنى كۆپ قېتىم تەڭشەپ، پويىزنىڭ يۈرۈش ۋاقتىنى ئۈزلۈكسىز قىسقارتتى. بۇلتۇر 8 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى، ئۈرۈمچىدىن كورلىغا «فۇشىڭ» ناملىق پويىز قاتنىدى. شۇنىڭدىن كېيىن، «فۇشىڭ» ناملىق پويىزنىڭ قاتناش دائىرىسى تەدرىجىي ھالدا غۇلجا، كۈيتۇن، شىخو، بورتالا قاتارلىق 14 ناھىيە، شەھەرگە كېڭەيتىلىپ، ئۈرۈمچىنى مەركەز قىلغان تۆت سائەتلىك تېز سۈرئەتلىك قاتناش تورى بەرپا قىلىنىپ، ئەتىگەندە يولغا چىقىپ چۈشكىچە يېتىپ بېرىش رېئاللىققا ئايلاندى.

كۈنسېرى قولايلىشىۋاتقان قاتناش بىپايان شىنجاڭنى «كىچىكلىتىپ»، ئىچكىرى رايونلاردىكى ھەرقايسى چوڭ شەھەرلەر بىلەن بولغان ئالاقىنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇردى، ئىنتايىن يىراق جايلارمۇ يېقىن بىلىنىدىغان بولدى.

بۈگۈنكى كۈندە، شىنجاڭغا كىرىپ چىقىدىغان شىمال، ئوتتۇرا، جەنۇب قۇرۇقلۇق يولدىن ئىبارەت ئۈچ چوڭ يول ئاساسىي جەھەتتىن پۈتتى. شىمالىي يول: G7 بېيجىڭ ـ شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولى قوشۇلۇپ تۇتاشتى، شىنجاڭدىن بېيجىڭغا قاتناش مۇساپىسى 1300 كىلومېتىردىن ئارتۇق قىسقاردى؛ شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ شىنجاڭدىن چىقىدىغان شىمالىي يولىنىڭ مۇھىم ھالقىسى ـ ئالتاي ـ كۆكتوقاي ـ شەرقىي جۇڭغار تۆمۈريولىنىڭ ئومۇمىي لىنىيەسى تۇتاشتۇرۇلدى. ئوتتۇرا يول: G30 لىەنيۈنگاڭ ـ قورغاس يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ شىنجاڭ ئىچىدىكى بۆلىكىنى كېڭەيتىپ ئۆزگەرتىش ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاندى، يول يۈرۈش ئىقتىدارى زور دەرىجىدە ئاشتى؛ لەنجوۋ ـ شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريولىدا قاتناش باشلاندى، ئۈرۈمچىدىن لەنجوۋغا بارىدىغان ۋاقىت 12 سائەتتىن ئاشمايدىغان بولدى. جەنۇبىي يول: چاقىلىق ـ نىيە يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولىدا جىددىي قۇرۇلۇش قىلىنىۋاتىدۇ؛ گولمۇد ـ كورلا تۆمۈريولىنىڭ شىنجاڭ بۆلىكى بۇ يىل پۈتكۈزۈلۈپ قاتناش باشلىنىدۇ، خوتەن ـ چاقىلىق تۆمۈريولىدا ھازىر جىددىي رېلىس ياتقۇزۇلۇۋاتىدۇ.

قۇرۇقلۇق يولى قاتنىشى زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلدۇرۇلۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، خەلق ئاۋىئاتسىيەسى قۇرۇلۇشىدىمۇ ئۈزلۈكسىز يېڭى رېكورت يارىتىلماقتا. نۆۋەتتە، شىنجاڭدا پۇقرالار ئايرودرومى 21 گە كۆپەيتىلدى، 17 دۆلەتكە، 25 خەلقئارا (رايون) شەھەرگە، دۆلەت ئىچىدىكى 88 شەھەرگە ئايروپىلان قاتنايدىغان بولدى.

قاراش يېڭىلاندى، نەزەر دائىرە كېڭەيدى

ياش خۇاڭ جيې ھازىر ئۈرۈمچى بىلەن تۇرپان ئارىلىقىدا ئوق پويىزغا ئولتۇرۇپ بېرىپ ـ كېلىشكە ئادەتلىنىپ قالدى، لەنجوۋ ـ شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريولىدا قاتناش باشلانغاندىن كېيىن، ئىككى جايدىكى ئوق پويىزنىڭ يۈرۈش ۋاقتى ئەڭ قىسقا بولغاندا 50 نەچچە مىنۇتقا قىسقاردى، ئوق پويىزنىڭ قېتىم سانى ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى، ئاممىۋى قاتناشلاشتۇرۇلغان قاتناش شەكىللەندى، ئىككى جايدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئۆزئارا بېرىش ـ كېلىش قىلىشى تېخىمۇ قولايلاشتى.

«تۇرپانغا بارىدىغان ساياھەتچىلەر يىلدىن ـ يىلغا كۆپەيدى، 2017 ـ يىلى، مەن ئىدىقۇت رايونىدا بىر ساياھەت خاتىرە بۇيۇمى دۇكىنى ئاچتىم، تىجارىتىم يامان ئەمەس» دېدى خۇاڭ جيې.

خۇددى پەسىل قۇشلىرىغا ئوخشاش، خۇاڭ جيې ھەر ھەپتىدە ۋاقىت چىقىرىپ ئۈرۈمچىگە كېلىپ ئائىلىسىدىكىلەرگە ھەمراھ بولۇپ، ئىككىنچى كۈنى يەنە تۇرپانغا قايتىپ كېتىدۇ، تېز سۈرئەتلىك ئوق پويىز ئىككى جاينى تۇتاشتۇرىدىغان ۋاسىتە بولۇپ قالدى.

قولايلىق قاتناش كىشىلەرگە تېخىمۇ كۆپ ئىشقا ئورۇنلىشىش، ئىگىلىك تىكلەش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە ئاممىغا كىرىمنى ئاشۇرۇپ بېيىش ئىشكىنى ئېچىپ بەردى.

بۇ ئىككى كۈندە، چاغانتوقاي ناھىيەسىنىڭ چاغانتوقاي چارۋىچىلىق مەيدانى كۆل كەنتىدىكى يەن جيەنلىنىڭ مېۋىلىك بېغى مېۋە ئۈزۈش مەزگىلىگە كىردى، ھەر كۈنى كىشىلەر ئالما، توغاچ شاپتۇل زاكاز قىلىدۇ، نۇرغۇن خېرىدار ئاپتوموبىل ھەيدەپ باغقا كېلىپ مېۋە ئۈزىدۇ. «200 نەچچە تۈپ مېۋىلىك دەرەخنىڭ مەھسۇلاتى ئۈچ ـ تۆت تونىنا بولۇپ، 40 ـ 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلغىلى بولىدۇ» دېدى ئۇ.

يېزىغا تۇتىشىدىغان كەنتلەرگە بارىدىغان يوللارغا تايىنىپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، چاغانتوقاي ناھىيەسى دېھقانلارنى ئالما، توغاچ شاپتۇل قاتارلىق خاس باغ ـ ئورمانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلەپ، خاس كەسىپلەرنى كۆلەملەشتۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇردى.

كېلەر يىلى، يەن جيەنلى خاس باغ ـ ئورمان كۆلىمىنى داۋاملىق كېڭەيتىشنى ھەمدە يېڭى باغ ـ ئورمان سورتلىرىنى كىرگۈزۈپ، تېخىمۇ كۆپ خېرىدارنى جەلپ قىلىشنى پىلانلىدى.

قاتناشنىڭ قولايلىشىشى چەت، ياقا يېزا ـ كەنتلەرگە ئادەم ئېقىمى، ئەشيا ئوبوروتى ئېلىپ كېلىش ئارقىلىق ئۇچۇر ئېقىمىغا تۆرتكە بولدى، دېھقان ـ چارۋىچىلارنىڭ قارىشىنى ئۆزگەرتىش ۋە نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىشنى ئالغا سىلجىتتى.

«ئاپتوموبىل ھەيدەپ ناھىيە بازىرى ۋە قەشقەر شەھىرىگە ناھايىتى تېزلا يېتىپ بارىمىز، بەزىدە تېخى پويىزغا ئولتۇرۇپ ئۈرۈمچىگە بېرىپ ئايلىنىپ كېلىمىز» دېدى قاغىلىق ناھىيەسى تۆگچى يېزىسى قۇمبا كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ئابدۇمەجىت ھېيت.

دائىم سىرتقا چىقىپ ئېكسكۇرسىيە قىلىش ئارقىلىق ئابدۇمەجىت تېخىمۇ كۆپ يېڭى ئوي ـ پىكىرلەرگە ئىگە بولدى، ئۇ ناھىيە بازىرىدا رېمونتخانا، سۈرەتخانا ئاچتى، يەنە كەنتتە ئېلېكترونلۇق سودا ئىشلىرى ئاممىۋى مۇلازىمەت مەركىزىنىڭ 1 ـ دەرىجىلىك مۇلازىمەت پونكىتىنى ئاچماقچى بولۇۋاتىدۇ.

«مەن يەنە ئىچكىرى رايونلارغا بېرىپ ئۆگىنىپ، ئېلېكترونلۇق سودا ئىشلىرى پونكىتىنى يەنە بىر باسقۇچ يۇقىرى كۆتۈرۈشنى پىلانلاۋاتىمەن» دېدى ئابدۇمەجىت.

قاتناش جەھەتتىكى ئۆزگىرىشلەر، سەپەرگە چىقىشنىڭ قولايلىقلىشىشى دەۋر تەرەققىياتىدىن دېرەك بەردى، تېخىمۇ گۈزەل تۇرمۇشتىن دېرەك بەردى. قاتناش ئۇل ئەسلىھە قۇرۇلۇشى ئۈزلۈكسىز تېزلىتىپ، شىنجاڭنى «تورنىڭ ئاخىرقى ئۇچى»دىن «تۈگۈن مەركىزى»گە ئايلاندۇرغاندا، ھەر مىللەت ئاممىسى مۇقەررەر ھالدا «تەرەپ ـ تەرەپلەر تۇتىشىش، ئەشيا ئوبوروتى راۋانلىشىش» جەريانىدا تېخىمۇ گۈزەل زاماننىڭ تۇرمۇشىنى ھېس قىلالايدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)